

Holberg

1

I,26

*Vera praeconia meretur pietas Friderici Quarti, cum anno
MDCCLXXI ducentas quadraginta scholas fundaret.*

Est nihil in Cyri, nihil est in Caesaris actis,
quod facto opponam, Rex Friderice, tuo.
Dum numerant alii tua splendida bellica gesta,
dumque canunt palmas, templa scholasque
cano.

verus (adj 1/2) sand, ægte
praeconium (n2) berømmelse, forherligelse
mereor (dep.2) fortjener
pietas, pietatis (f3) fromhed
Fridericus Quartus: Frederik d. 4, der i 1721
grundlagde 240 skoler.
fundo (1) grundlægger
actum (n2) gerning
factum (n2) = actum
oppono, -posui, -positum (3) sætter op imod
numero (1) tæller, opregner
alius (pron) en anden
splendidus (adj 1/2) strålende
bellicus (adj 1/2) krigs-
gestum (n2) bedrift
cano (3) besynger
palma (f1) sejrskrans
templum (n2) her: kirke

I,100

Nos, quid sit deus, haud comprehendere mente
valemus.

Solo ex effectu novimus esse Deum.

Ignis sic formam nequeat cognoscere caecus;
scit tamen esse ignem, corpora quando fovet

quid: hvad
deus (m2) gud
haud = non
comprendo (3) forstår, begriber
mens, mentis (f3) sind
valeo (2). her: kan
effectus (m.4) virkning
novimus: (vi) ved
ignis, ignis (m3) ild (her gen.)
sic, (adv) således, på samme måde
nequeo (4) kan ikke
cognosco (3) erkende
caecus (adj 1/2) blind (her substantiveret: den
blinde)
scio (4) ved
corpus, corporis (n2) krop
quando, (konj) fordi
foveo (2) varmer

III, 102

In Othonem medicum.

Velata facie tu praeteris, Otho, sepulchra;
iratos manes nam medicina timet.

medicus (m2) læge
velo (1) tilhyller
facies (f5) ansigt
praetereo (4) går forbi
sepulchrum (n2) grav(sted)
iratus (adj 1/2) vred, rasende
manes (m3) plur. de afdødes ånder, "spøgel-
ser"
medicina (f1) lægevidenskaben
timeo (2) frygter

I, 115

Primus, Sexte, gradus maturam ad cognitionem
ducens, cognitio est stultitiae propriae.

primus (adj 1/2) først
gradus (m4) skridt
maturus (adj 1/2) moden, sikker
cognitio, cognitionis (f3) erkendelse
duco (3) fører
stultitia (f1) tåbelighed
proprius (adj 1/2) (ens) egen

Holberg 2

I, 136

Epitaphium desidiosi senis

Hic iacet exstinctus Theodorus et otio et annis.
Vixit enim breviter, sed fuit diu.

desidiosus (adj 1/2) doven, uvirksom
senex, senis (adj3) gammel
iaceo (2) ligger
exstinguo, -stinxi, -stinctus (3) udslukker
otium (n2) lediggang
annus (m2) år
vivo, vixi, victum (3) lever
breviter (adv) kort
diu (adv) længe

II, 12

In Flaccum

Scortantem gnatum cur Flaccus verbere caedit?
Invidet emeritus, quod nequit ipse, pater.

scortor (dep.1) går på pigejagt
gnatus (m2) søn
verber, verberis (n3) pisk
caedo (3) slår
invideo (2) er misundelig, misunder
emeritus (adj 1/2) udtjent
quod: her: det, som
nequeo (4) kan ikke

II, 35

Saepe mihi Flaccus nummorum monstrat acervos
gargasque immensas, quas tenet ille domi.
At cum saepe vocat, sed numquam porrigit assem,
non vocat, ut videam; monstrat, ut invideam.

saepe adv. ofte
nummi (m2) plur. penge
monstro (1) viser
acervus (m2) dyng, mængde
gaza (f1) rigdomme
immensus (adj 1/2) umådelig
teneo (2) holder, har
voco (1) kalder, inviterer
numquam (adv) aldrig
porrigo (3) rækker frem, skænker
as, assis (m3) en lille mønt, en
"femøre"
invideo (2) er misundelig

I, 54

Aegrotans mecum Davus, prius ille resurgit;
hunc morbus, medicus me simul arte premit.

aegroto (1) er syg
mecum = cum me
prius: her: først
resurgo (3) rejser mig op
morbus (m2) sygdom
simul (adv) samtidig
ars, artis (f3) kunst, videnskab
premo (3) trykker, tynger på, besværer, plager

I, 21

Splendidum Melibaei epitaphium

Dormit in hocce loco Melibaeus; dicere possum
vix aliud, quam quod dormiat hocce loco.

splendidus (adj 1/2) strålende
epitaphium (n2) mindesmærke
dormio (4) sover
hocce = hoc
vix, (adv) næppe
alius, alia, aliud (pron) anden
quam: her: end
quod: her: at